

Nederland: grijp nu je kans op een

kansrijke arbeidsmarkt voor echt iedereen

Ons land wordt hard geraakt door de coronacrisis. Iedereen blijkt kwetsbaar, maar de mensen die al kwetsbaar waren, hebben het nog zwaarder in de crisis. En tegelijkertijd zien we in wat werkelijk van waarde is in de samenleving. Deelnemen in betekenisvolle en betaalde arbeid is nog steeds dé route naar maatschappelijke participatie. Dat geldt niet alleen voor de mensen die voor de crisis al waren uitgesloten van de arbeidsmarkt, maar ook voor degenen die nu hun baan verliezen of afhankelijk zijn van onzekere flexbanen. Van de vorige crisis leerden we dat doorgaan op dezelfde voet en met dezelfde tekortkomingen, alleen maar meer problemen oplevert. Laten we daarom, tijdens deze ongekende crisis, de kans grijpen om een kansrijke arbeidsmarkt te creëren die voor iedereen werkt. Dit vraagt om een systemische verandering.

Wij pleiten voor een arbeidsmarkt zonder tweedeling, onderscheid en werkende armen. Een arbeidsmarkttransitie waarbij mensen zich kunnen ontwikkelen en ontplooiën, contacten opdoen en inkomens- en bestaanszekerheid verwerven. Werkende mensen ervaren meer welzijn en gezondheid dan mensen die niet aan het werk zijn. Ook doen ze minder vaak een beroep op de zorg en hebben ze meer vertrouwen in de samenleving. Daarnaast is vastgesteld dat kinderen die niet opgroeien in een gezinssituatie van uitkeringsafhankelijkheid op een betere toekomst kunnen rekenen.

Al eerder agendeerden de Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid en de Commissie Borstlap de noodzaak voor verandering en de huidige crisis maakt de transitie nog urgenter. Oftewel: deze cirkel moet zo snel mogelijk doorbroken worden. En dat doen we zo:

1. Garandeer niet alleen op papier, maar ook in de praktijk volledige kansengelijkheid en non-discriminatie bij het zoeken naar stages, in werk en alle arbeidsvoorwaarden. Zorg dat afkomst, leeftijd, seksuele geaardheid, genderidentiteit en beperkingen geen enkele rol spelen.
2. Bepaal dat de contracten waarbinnen mensen arbeid verrichten gelijk behandeld worden, inclusief gelijke rechten in sociale zekerheid.
3. Investeer een leven lang in scholing en ontwikkeling van alle werkenden én werkzoekenden. Geef mensen hiervoor een eigen leerbudget.
4. Bied iedereen een 'skills paspoort'. Zo wordt inzichtelijk wat mensen willen en kunnen en hoe daarop in de arbeidsmarkt kan worden gematched.
5. Organiseer voorzieningen voor het tijdig en veilig overstappen naar ander werk als dat nodig is. Zet in op het creëren van nieuw zinvol werk, ook door meer werk lokaal te doen.
6. Vergroot de autonomie en zeggenschap op het werk. Dit verlaagt de werkdruk.
7. Stimuleer innovaties in technologie en systemen van arbeidsmarktintelligentie die mensen helpen om aan het werk te komen en te blijven.
8. Bouw een regionale Werkhub of een Werkhuis waar iedereen terecht kan – fysiek en digitaal – voor alle vragen, ondersteuning en begeleiding met betrekking tot werk, scholing, ondernemerschap en vitaliteit.
9. Ontwikkel in plaats van de bijstand een activerende leer-werkvoorziening met een aanvaardbaar salaris en maatschappelijk en individueel zinvolle werkzaamheden, waarop iedereen kan terugvallen als er tijdelijk of langer geen werk is.
10. Maak de stap naar moderne en flexibele verlofregelingen en een kwalitatief hoogwaardige kinderopvang als basisvoorziening. Zo kunnen mensen werk- en zorg beter combineren.

Irma van der Veen 180

Mirjam Sterk Buzinezzclub

Job Cohen Cedris

Bartel Geleijnse Colour Kitchen Academy

Femke van Zoggel JongPIT

Marco Florijn JongerenINC

Amma Asante Landelijke Clientenraad

Janny Bakker-Klein Movisie

Rick Brink Minister van Gehandicaptenzaken

Sonia Sjollema NSvP

Geert van Dijk NVVK

Jos Verhoeven Start Foundation

Bart de Bart SWOM

Ton Wilthagen Tilburg University

Leo van Loon Werkclub

Paul Baart WerkGezondheid

Wij roepen het huidige en het komende kabinet, politieke partijen, overheden, onderwijsinstellingen, werkgeversorganisaties, vakbonden en nationale en lokale maatschappelijke organisaties op om uiterlijk in 2025 gezamenlijk deze arbeidsmarkttransitie af te ronden. **Het is het werk meer dan waard.**